1844. N°. 30.

LEYDSCHE COURANT.

VRIJDAG, 6 SEPTEMBER.

De Courant wordt driemaal in de week uitgegeven, des Maandags, Woensdags en Vrijdags. De Maandagsche Courant wordt, uit hoofde van den Zondag, Zaturdag avond verkrijgbaar gesteld, en de Advertentien voor dat nommer worden Zaturdag voor drie ure verwacht.

De prijs van deze Courant is f 3.— voor de 3 maanden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 5 September.

Gisteren is alhier op de gebruikelijke wijze de 4de verjaardag gevierd van den Erfprins van Oranje, Willem, oudsten Zoon van HH. KK. HH. den Kroonprins en Kroonprinses.

— Heden bevat het *Journal de la Haye* het volgend gewigtig berigt:

»Bijzondere tijdingen, uit goede bronnen afkomstig, welke wij gisteren en heden uit Londen en Parijs hebben ontvangen, veroorloven ons de hoop te koesteren, dat de tegenwoordige geschillen tusschen Engeland en Frankrijk eenen vredelievenden afloop zullen hebben, en dat de wijsheid der twee Kabinetten hun het middel zal weten aan de hand te geven, om, zonder dat de eer of de belangen van een der beide Staten gekrenkt worden, dien vrede der wereld te handhaven, welks voortduring een der vurigste wenschen en eene der eerste behoeften der volken is."

— Op den Hollandschen ijzeren spoorweg zijn in de maand Augustus vervoerd 66,579 reizigers en is ontvangen *f* 61,967.98, hetgeen het getal vervoerde personen voor de verloopen maanden van dit jaar brengt op 441,704 en de som der ontvangen gelden op *f* 400,176.80. Van deze stad waren vervoerd 9,703, van 's Gravenhage 15,028, van Haarlem 15,842, van Amsterdam 21,441 personen, de overigen onder weg ingenomen.

— Uit een deswege opgemaakten staat blijkt, dat er in 1843 hier te lande waren 719,630 runderen boven en 341,436 beneden de twee jaren, 176,790 paarden boven en 41,550 beneden de drie jaren, en 615,001 schapen.

's GRAVENHAGE, 4 September.

Z. M. de Koning is heden ochtend, van Hoogstdeszelfs reize naar Weimar in goeden welstand in deze Residentie teruggekeerd.

— De ramp, die in den aanvang van dit jaar het gebouw van het Ministerie van Marine trof, en waarbij ook een aantal belangrijke archieven eene prooi der vlammen geworden is, heeft sedert ernstig bedacht doen zijn op het daarstellen van een afzonderlijk gebouw, tot meer veilige bewaring der archieven van de onderscheiden Ministeriën, en naar gezegd wordt, houdt men zich bij voortduring met de voorbereidende werkzaamheden tot verwezenlijking van zoodanig plan bezig, waartoe het onderzoek naar de voor het archief van elk departement vereischte plaatsruimte, en het toeken van een geschikte standplaats voor zoodanig gebouw behoort. Volgens sommigen zou de hoek van het Plein, aan het einde van den tuin achter het Ministerie van Kolonien, daartoe bijzonder in aanmerking komen.

AMSTERDAM, 4 September.

Gisteren namiddag omstreeks 2 ure is het oorlogsfregat de Lek van 44 stukken, in bijzijn van den Minister van Marine, onderscheiden autoriteiten en eene aanzienlijke menigte toeschouwers, met den besten uitslag van de landswerf alhier te water gelaten. Daarna is de kiel gelegd van een linieschip.

— De jeugdige en reeds zeer verdienstelijke Kunstschilder S. de Vletter, Lid van de Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten alhier, is in deze stad den 2den overleden.

HAARLEM, 4 September.

Voor de wedloopen die Vrijdag en Zaturdag den 6den en 7den, van wege de Maatschappij tot verbetering van het paardenras op het renpark bij Zandvoort, zullen plaats hebben, zijn eene menigte paarden ingeschreven.

Voor de wedloopen van Vrijdag, 1°. om den door Z. M. den Koning gegeven prijs van *f* 500, voor inlandsche paarden uit onderdom, 5 jaren. Afstand, eenmaal den omtrek der baan. Premie *f* 170, het bedrag der inleggelden. Twee paarden van Z. K. H. den Prins van Oranje, een van Z. K. H. Prins Alexander, en acht van particulieren.

2°. Om den prijs van *f* 400, door paarden van allen ouderdom. Afstand, tweemalen den omtrek der baan. Premie *f* 60, het bedrag der inleggelden. Drie paarden van Z. K. H. den Prins van Oranje, een van Z. K. H. Prins Alexander, en twee van particulieren.

3°. Om den prijs door Z. K. H. den Prins van Oranje gegeven, zijnde eene gouden Zweep of Karwats en *f* 300, door de Societeit aangeboden voor inlandsche paarden van allen ouderdom; in den weg driemalen den omtrek der baan. Premie, een Gouden Speld, door Z. K. H. Prins Hendrik geschonken, benevens het bedrag der inleggelden *f* 55. Een paard van Z. K. H. Prins Alexander, en tien van particulieren.

Voor de wedloopen van Zaturdag 1°. Om den prijs van *f* 500, door de Societeit aangeboden, voor inlandsche paarden van allen ouderdom, te winnen door het paard, hetwelk het eerst tweemalen de baan het snelst zal hebben afgeloopen. Twee paarden van Z. K. H. den Prins van Oranje, die van Z. K. H. Prins Alexander, en vier van particulieren.

2°. Om den prijs van een Zilveren vergulden Beker, door Z. K. H. Prins Alexander gegeven, voor paarden van alle rassen en ouderdom aan de leden der Societeit toebehoorende, te rijden door de eigenaars of hunne vrienden. Afstand, eenmaal de baan. Premie, eene Gouden Speld door Z. K. H. Prins Hendrik gegeven, en *f* 100, het bedrag der inleggelden. Drie paarden van Z. K. H. den Prins van Oranje, een van particulieren.

3°. Om den prijs van *f* 500, door Z. M. den Koning gegeven, voor inlandsche paarden van allen ouderdom, in den *draf*, op den baan van 300 ned. ellen. Premie *f* 170, het bedrag der inleggelden. 19 paarden van particulieren.

De wedloopen van Vrijdag beginnen 's middags te 12 ure, die van Zaturdag te 11 ure.

Men zegt dat Z. M. de Koning deze handrayerij met H. D. tegenwoordigheid zal vereeren.

Volgens waarnemingen op den huize Zeebenburg, zijn in Augustus gevallen 90 linien water en uitgewaasd 12 linien, een maal zoveel als in dat Rijnl. of 17 dm. Nederl. Men herinnert zich niet in deze maand dergelijken ontslag te hebben gehad.

UTRECHT, 3 September.

Gisteren had de installatie plaats van den Heer Cazius als Procureur Generaal bij het Provinciaal Gerechtshof. Behalve door het meerendeel der Heeren Advocaten en Procureurs bij het hof, daartoe door den Heer Voorzitter uitgenoodigd, werd deze plegtigheid onder anderen vereerd door de tegenwoordigheid van een der leden van de Arrondissements Regtbank; benevens den Heer Griffier, het publiek Ministerie bij dezelve, en een vrij talrijk en voornaam publiek.

Heden had op den Rijnspoorweg een droevig ongeluk plaats. A. Andersen, wegwachter bij eenen overweg nabij Zuilen, had verzuimd bij tijds de hekken over den spoorweg, voor het doorlaten van den trein, die te 10 ure van Amsterdam vertrekt, te openen. Dit nog willende doen toen de trein reeds zeer nabij was, heeft de locomotief hem zoodanig getroffen, dat hij plotselijk dood is gebleven. Geene der in de wagens zich bevindende reizigers hadden echter iets van dit ongeluk bespeurd.

— Te Kamerik Mijzijde is den 1sten in een huis door 3 huisgezinnen bewoond brand ontstaan en met het grootste gedeelte der meubelen eene prooi der vlammen geworden, de oorzaak is voor alsnog onbekend. Het huis was voor *f* 1,910 verzekerd.

LEEUWARDEN, 3 September.

Den 30sten l. is hier een bijzonder stoute diefstal gepleegd. In de Herberg *het Roodhert* is des morgens te half tien door braak geopend de in den muur bevestigde gesloten geldkast van een der Heeren boterkoopers, en daaruit weggenomen de aanmerkelijke som van ruim 2,600 guldens, in zilvergeld. Men is er nog niet in geslaagd, om den schuldige op het spoor te komen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

PERSIE.

TAURIS, 18 July.

Na een Karavaanreis van 27 dagen, ben ik, schrijft een reiziger, van Erzerum hier aangekomen. Tauris is de bloeiendste en meest bevolkte stad van Persie, met zijne voorsteden en tuinen zoo groot als Konstantinopel. Het getal der huizen wordt op 17,000 en dat der inwoners op 130,000 begroot. Het is de groote stapelplaats van Europesche waren, alwaar de Karavanen van de verschillendste oorden der wereld tot koop en ruil zamenkomen, en welks handel met Europa sedert 10 jaren door de stoombootvaart tusschen Trapezunt en Konstantinopel zich zoo aanzienlijk heeft uitgebreid. (*Allg. Zeit.*)

ALGERIE.

28 Augustus.

Laatstleden Donderdag is hier de Kolonel Eynard, Aide-de-Camp van den Maarschalk Bugeaud aangekomen met 21 vaandels, den 14den op de Marokkanen veroverd, de zonnescherm van 's Keizers zoon en de groote tent die meer dan 100 personen kan bevatten, en op 32 muilezels in dezen gevolg werd meegevoerd.

De Kolonel was in April vertrokken aan het hoofd eener expeditie naar het zuidwesten, opdat Abd-el-Kader geen gemeenschap zou hebben met de stammen van Tell.

Sedert drie en een halve maand doorkruistte de Kolonel die streek in alle rigtingen, om onze bondgenooten gerust te stellen en de orde te bewaren, toen de gebeurtenissen te Marokko hem derwaarts riepen, waar hij drie dagen voor den slag van Isly aankwam.

Wij weten nu het juiste bedrag onzer verliezen van dien dag, namelijk 21 dooden en 99 gekwetsten. Zoo men de Arabieren gelooft, zouden de Marokkanen geen 800 maar 3,000 man hebben verloren. Zoo veel is zeker dat het slagveld met lijken was overdekt, die den volgenden dag reeds tot bederf waren overgegaan, zoodat de Maarschalk bij een hitte van 45° uit vrees voor besmetting zich naar Lalla Marnia heeft gehaast, vier mijlen west van Ouschda.

Men heeft den Marokkanen meer dan 400 quintalen kruid, kogels, enz. en meer dan 1,000 hoofd vee, zeer veel graan en groote voorraad beste Chinatheevan, waarmede de soldaten sich verrijken, en meer dan 2,000 tenten.

Het schijnt dat de Keizer zijn bekomst heeft van den oorlog, alhans de Maarschalk heeft de vonkbodem verklaring afgezegd. De veroverde vaandels zijn van zijde met rijke borduursels. Het zonnescherm is van rood met goud en zilver bewerkte zijde, en gouden en zilveren sieraden.

Het begint tijd zijn voorraad over zee, waar het digt bij is gelegerd.

De Spaansche *Eco del Comercio* spreekt aldus van de levendigheid, welke te Algiers heerscht:

Men zou zich niet kunnen verbeelden, hoeveel geld en in deze stad verkwist wordt, om haar den titel waardig te maken van *Afrikaansch Parijs*, welke haar reeds gegeven is. Er is geen straat waar geene huizen naar Europesche wijzen in aanbouw zijn, waar het niet wemelt van hotels en koffijhuizen. De groote Voorstad Mustapha stijgt thans uit den grond op met eene snelheid, welke men van eenige steden der Vereenigde Staten verhaalt. Vijftien omnibussen bedienen reeds deze schepping van de Fransche bedrijvigheid. Het Gouvernement, om de Mooren aan zich te binden, heeft zich niet van hetzelfde oogmerk nieuwe Moskeën op te rigten, het heeft zelfs nog twee of drie bazars op zijn Moorsch laten bouwen. Men kan zich geen denkbeeld maken van het geraas en de levendigheid, welke in de stad heerschen, en de zingerophalen punt van vergelijking ten dezen aanzien in eenig deel der wereld kunnen vinden. De verscheidenheid van kleeding, van deze menigte Franschen, Mooren, Joden, Spanjaards, Maltezers, doet lichtelijk het hoofd duizelen.

De vreedzaamste bewoners, gelijk de Mahomedanen, vijanden van alle levendigheid, en die zich onteard zouden moenen, indien men hen hunne schreden zag verhaasten, verwijderen zich zoovel zij kunnen van dit woelige ras, hetwelk de rust die zij genoten, is komen storen, en men treft hen zelden aan in Europesche wijken; dit evenwel heeft slechts betrekking op de voornaame klasse, want de geringe Arabieren mengen zich onder de beweging en de kinderen der inboorlingen hebben veel smaak voor het beroep van schoenpoetser. De Europeanen brengen den gebeelen dag in het koffijhuis en in het hôtel door; want de kruidtuin, welke tot wandelplaats kan dienen, is slechts des Zondags open. Hetgeen de Arabieren leed doet, is de duurte van de Europesche manufacturen; ook hebben zij het nieuwe tarief met leede oogen aangenomen, ten einde tegen de Engelschen te kunnen opwegen, maar hetgeen in waarheid den algemeenen handel den doodsteek toebrengt. Alle invoer geschiedt thans inderdaad door Tunis en Marokko.

Het Fransch blad, dat dit artikel uit den *Eco* overneemt, merkt op dit laatste aan:

Om deze oordeelvelling tegen het nieuwe tarief in Algiers ingevoerd te begrijpen, moet men zich herinneren, dat de *Eco del Comercio*, een Spaansch, Engelsch orgaan is, dat het der Fransche Regering niet vergeeft, dat zij de belangen van onze nationale nijverheid in bescherming heeft genomen, tegen de invoering van Engelsche voortbrengselen, welke onze Algerische volkplanting reeds bedreigden.

EGYPTE.

ALEXANDRIE, 29 Augustus.

Zoo als reeds gemeld is, is Mehemed-Ali, na zijn plan, om de Regering neder te leggen, te hebben laten varen, hier teruggekeerd, en door de bevolking met de grootste geestdrift ontvangen. Het geheele Corps Diplomatique heeft zich daarop naar hem begeven, om hem met zijnen terugkeer geluk te wenschen.

— Den 16den is hier aangekomen de buitengewone Gezant der Porte, Maslum-Bey, welke uit Konstantinopel gezonden was, om onderzoek te doen naar de beweegredenen, die Mehemed-Ali hadden aangedreven, om afstand van de Regering te doen. Hij was zeer verwonderd, toen hij de haven binnen kwam, de terugkomst van den Onder-Koning te vernemen. Zoodra deze de aankomst van den Gezant vernam, liet hij hem bij zich verzoeken, en heeft zich met hem bijna vier uren onderhouden. Naar Maslum-Bey het doel van zijne reis wilde verbergen, en echter naar hetzelve door Mehemed-Ali gevraagd werd, gaf hij voor, dat daar de Sultan de ziekte van den Onder-Koning vernomen had, hij naar den staat zijner gezondheid naauwkeurig onderzoek wilde doen. De Onder-Koning zou gezegd hebben, dat hij waarlijk zeer verwonderd was geweest door familie-zorgen, maar dat alles geschikt was. Hij had zich vervolgens breedvoerig uitgelaten over den voorspoed van Egypte, en wel in zulke bewoordingen, die van eene groote opgewondenheid getuigden.

— Degenen, die Mehemed-Ali omringen, zoeken alle middelen op om hem van zijn' post te verwijderen. Cheriff-Pacha heeft gevraagd om naar zijn landgoed te mogen vertrekken, zoo ook Abbas-Pacha. Zijn zoon Ibrahim zelf blijft te Kaïro.

— De handel blijft altijd in denzelfden toestand; er worden zeer weinig zaken gedaan. De Onder-Koning weigert, op raad van een houder van katoen, zijnen oogst te verkoopen, hoewel hij groot gebrek aan geld heeft.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 20 Augustus.

Het nieuwe Ministerie is, ten minste voor een gedeelte, zaamgesteld, het bestaat uit Koletti, als President van den Raad en Minister van Binnenlandsche Zaken, Metaxa, Minister van Finantiën en voorloopig van Marine, den Maarschalk Kitzos Tzavellas, van Oorlog en Zaphiros Balbi, van Justitie. Dit nieuwe Ministerie heeft den 19den de volgende proclamatie uitgevaardigd:

»Hellenen! De Koning heeft ons met zijn vertrouwen vereerd, door ons met het bestuur der zaken van den Staat te belasten. De omstandigheden zijn gewigtig en moeijelijk. Maar, onze hoop vestigende op de Voorzienigheid, die ons reeds zoo dikwerf Haren bijstand heeft geschonken, vol vertrouwen op de vaderlandsliefde waarvan gij nu onlangs weder zoo veel bewijzen hebt gegeven, en op den geest van orde en den eerbied voor de wet die het Grieksche volk kenschetsen, mitsgaders op zijne zucht naar eene vreedzame ontwikkeling onzer maatschappelijke instellingen, hebben wij die taak aanvaard.

»Geene bedoelingen kostrende, die niet openlijk erkend zouden kunnen worden, willen wij openlijk en opregtelijk verklaren, door welke beginselen wij ons zullen laten leiden. Regtvaardigheid en onpartijdigheid; ziet daar onze lens. Met naauwgezetheid al de voorschriften onzer voortreffelijke grondwet en der overige wetten toe te passen; voor de openbare bedieningen de voorkeur te geven aan degenen, die voor de zaak der onafhankelijkheid opofferingen gedaan hebben, zoo zij overigens de noodige geschiktheid bezitten; de braafheid te beloonen en de schuldigen te straffen; in het beheer de grootst mogelijke spaarzaamheid in acht te nemen; ziet daar onze voornemens. Indien wij bij de vervulling dezer taak in 's Konings vertrouwen onzen steun en in uwe medewerking en eensgezindheid onze aanmoediging vinden, dan, medeburgers, kunt gij er op rekenen, dat, met den bijstand des Allerhoogsten, onze pogingen voor het welzijn des lands vruchten zullen dragen; en dat zij steeds zullen strekken tot bevordering van het doel uwer vurige wenschen — de roem en de magt van den constitutionelen troon van Z. M. Otto, onzen geëerbiedigden Koning.

»Een der eerste pligten, die wij vervullen zullen, zal wezen de kamers te openen, en alle tusschenkomst in de nog niet afgeloopen verkiezingen te verbieden.

ITALIE.

ROME, 22 Augustus.

HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje hebben gisteren deze stad verlaten; de Prins om naar Nederland terug te keeren, de Prinses om over Terni en Perugia naar Florence te reizen en aldaar eenigen tijd te vertoeven.

NAPELS, 15 Augustus.

Sedert meer dan zes weken hebben wij geen regen, de hitte is hier bovenmatig en bijna ondraaglijk. Alle regenbakken zijn geheel ledig. Men vreest zeer dat die groote hitte en droogte eenige epidemische ziekte zal doen ontstaan. De Vesuvius braakt alle nachten vlammen uit.

PRUISSEN.

Aan de *Kölnische Zeitung* wordt uit 's Gravenhage het volgende geschreven:

Het verspreide gerucht, dat de Engelschen eene landing op het eiland Borneo bedoelen, waar de Hollanders alleen bezittingen hebben, heeft hier eene zekere beweging veroorzaakt. Men vreest, en de Engelsche gewoonten regtvaardigen maar al te zeer deze vrees, dat deze nieuwe gasten, wanneer zij zich eens op het eiland hebben vastgezet, hetzelve niet meer willen verlaten. Intusschen heeft de Hollandsche Gezant te Londen de bepaalde bevelen ontvangen, om te protesteren, en het is zeker, dat nooit een protest meer regtvaardigen grond zal gevonden hebben. Uit dezen aanmerkelijken afzondelijken toestand van Engeland en Holland gedurende het laatste tijdsverloop, in vergelijking met de overige Europesche Mogendheden, in het bezit der Soendasche eilanden, blijkt ten genoegzame, hetwijl dan de anderen daar Holland hun alle emporiën op het vaste land van Azië afstaat, dat het Engelsche Rijk in het verre Oosten een kleinen Staat gevormd heeft, die het voor zich te hebben, wanneer het dit regt zich kan laten gelden tegen een magtig en oneerlijk volk? Men moet intusschen hopen dat Engeland daartoe de regtvaardigheid zal opbrengen, dan dat het wagen zou, hun dat regt te betwisten.

HANOVER.

EMDEN, 31 Augustus.

Deze westelijke zeehaven van Duitschland aan de Noordzee, wordt nog steeds door het gebrek aan handelswegen verhinderd, om zich tot eene handelplaats te verheffen van dat aanzien als haar volgens de ligging toekomt, wij moeten

de kostbaarheden van nijverheid uit de Pruisische Rijnprovincien en het noordwestelijk Duitschland, welke hunnen weg tot dus ver over Holland en België, Hamburg en Bremen namen, een gereeden toevoer naar Emden verschaffen, dat tegen Bremen en Hamburg vele voordeelen aanbiedt. De Eems is volgens deskundigen veel veiliger vaarwater dan de Elbe of Wezer. De ruime reede is veilig tegen alle winden, terwijl Bremen zijne haven op verscheidene mijlen afstand van de stad heeft, en Hamburg den Stadertol moet betalen van alle op Hamburger schepen ingevoerde goederen.

De ontbrekende genoegzame gemeenschap met Pruissen, zou te verbeteren zijn door een kanaal van de Eems naar de Lippe en den Rijn, en een spoorweg die zich aan den toekomstigen Rijn-Wezer-spoorweg zou aansluiten. Zulk een weg zou over Leer, Papenburg, Meppen en Lingen moeten gaan, en dan eenerzijds naar Munster, anderzijds naar Osnabruck, en zich zoo aan den Rijn-Wezer-spoorweg aansluiten.

De reizigers die Westphalen zullen langs dien weg naar Holland en Engeland gaan, te meer, als er met deze landen een geregelde stoombootendienst werd aangelegd, gelijk nu reeds onze stoomboot *Kroonprinses Maria* sedert Maart op Delfzijl vaart. Het aanzienlijk verkeer, dat zich dan door deze spoorweglinie zou ontwikkelen, zou Oost-Friesland in nadere betrekkingen brengen met de landprovincien, en hier en meer eene innige en volkomene insmelting onder de verschillende volksstammen bewerken.

LUXEMBURG.

31 Augustus.

Volgens een besluit van den 18den dezer maand heeft Z. M. de Koning Groot-Hertog, gezien het verslag der arresten van [illegible], uitgesproken door het Hof van Assises van het Groot-Hertogdom, gedurende de maand Februarij 1833, tegen onderscheiden personen, die, openbare beambten zijnde, de Regering der Nederlanden verlaten hadden om naar die van België over te gaan, bepaald, dat eene geheele en volstrekte amnestie hun wordt verleend van de regterlijke veroordeeling hovengemeld, welke uitgewischt en afgeschaft blijft.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Augustus.

De *Times* verhaalt dat de Koning van Frankrijk voor dit jaar van zijn reisplan naar Engeland zou hebben afgezien. De *Globe* verhaalt hetzelfde, en voegt er bij dat de Koning door een der twee zijner Ministers moet geweld worden, die zich in deze oogenblikken en mogelijk nog gedurende geruigen tijd moeijelijk kunnen verwijderen. Andere bladen verspreiden deze tijdings.

De beroemde violist Ole Bull heeft, volgens zijn eigen bericht, op zijne kunstreis door Noord-Amerika, in twee maanden, *f* 625,000 ontvangen.

Sedert eenigen tijd heeft zich in den boezem van de Tory-partij eene kleine sekte gevormd, die bekend is onder den naam van het *jonge Engeland*. In het eerst niet opgemerkt, alleenlijk saamgesteld zijnde uit eenige leden van den jongen adel, begint het zich thans te vertoonen, en reeds heeft het het Ministerie weten te dwingen, met hetzelve in onderhandeling te komen. Zijn invloed is reeds toegenomen in de parlementaire worstelingen, uitgelokt door de wet op de suikers en de bill der manufacturen; want van hetzelve heeft zij zekerlijk in het bestaan van het tegenwoordig kabinet afgehangen. Men moet zich voor het overige wel wachten om dit *jonge Engeland* met die partijen te verwarren, die op en onder zijn gegaan, zonder bijna eenig teeken van haar bestaan na te laten, of weldra in dit lot zullen deelen, als het *jonge Frankrijk*, *Italië*, *Duitschland*, *Zwitserland*, enz. Het woordel, hetzelve tot teeken van vereeniging voor die niet minder zotachtige dan dwaze jongelingen strekkende, is ook sedert lang in Engeland gehoord geweest, maar is er weldra aan flarden gescheurd, zoo als in alle andere deelen van Europa. Zoodanig is het *jonge Engeland* niet. De leden van het Parlement, die het zamenstellen, behooren tot de Tory-partij, en zijn er ver af om alle overeenkomst met hetzelve te verstaken. De Heeren Israëli, Milnes, Lord John Manners, de Heer Smythe, die in den eersten rang van deze nieuwe sekte schitteren, achten het zich tot eer den titel van *Behouders* te dragen; slechts leggen zij die op hunne wijze uit, en zij schrijven er eene geheel andere beteekenis aan toe, dan gewoonlijk plaats heeft.

Aan niemand is het onbekend, dat de staatslieden van het rijk in twee groote afdeelingen gescheiden zijn: Torys en Whigs. Doch zoodra zijn met de eer of de groote belangen van het land in het spel, of zij geven elkander weldra de hand. Wie dat er ook aan het bestuur zij, hetzij Torys of Whigs, de binnenlandsche staatkunde ondergaat slechts weinige veranderung; want anders zou de toekomst van het land in de waagschaal gesteld worden. Geheel anders is het echter ten aanzien der buitenlandsche staatkunde, daar staat de eene partij tegen de andere als leeuwen, gehuld verschillende beginselen voeren beiden aan. Wanneer echter de leden dier beide partijen tot het staatsbestuur geroepen worden, dan zijn zij wel genoodzaakt aan hunne overtuiging geweld aan te doen; want dan behaalt bij hen het algemeen belang de overhand over dat der partij; van daar is hunne gang dikwijls onvast en stelt hen aan groote misrekeningen bloot. Zoo heeft niemand meer dan de Minister Peel het onaangename van die verpligte overeenkomsten gevoeld. Het is toch niet in zijne betrekking als Tory, dat Sir Peel de hand geleend heeft aan de emancipatie der Katholijken, noch aan de hervormings-bill, en het zal ook niet met den geest van die partij overeenkomen, zoodra hij zich later in de noodzakelijkheid bevindt de constitutie der Ierlsche kerk te veranderen. En zijne vrienden zijn wel genoodzaakt tegen hunnen wil en dank hem hunne stem te verleenen, omdat voortaan van de zegepraal van een enkel mensch hun geheel bestaan afhangt, ofschoon zij dikwijls hem geen goed hart toedragen. Zoo hangt dan thans de conservatieve partij van den eersten Minister geheel af. Het oude programma der torys is voortaan eene doode letter; er is onder hen die vastheid niet meer, die de kracht der staatkundige partijen uitmaakt. Deze valsche stelling heeft aan het helderziend gedeelte der conservativen niet kunnen ontsnappen; het heeft hen hevig bewogen; niets was gemakkelijker dan er de zwakheid van aan te toonen; het *jonge Engeland* heeft zich met die taak belast.

Men herinnert zich zonder twijfel die hevige aanvallen dit jaar nog tegen Peel door een Tory-afgevaardigde, den Heer Israëli, die aantoonde, dat de Minister zijne vrienden als slaven behandelde en aan dunne ooren de beledigende zweep der bedreiging liet hooren. Israëli is een van de invloedrijkste leden van het *jonge Engeland* en zal er waarschijnlijk het hoofd van worden, hetgeen hij te danken heeft aan een staatkundigen Roman (Coningsby), waarin de herstellingen van zijne partij duidelijk en naauwkeurig worden voorgesteld. Daarin spaart hij noch de Conservativen, noch Sir Peel, noch de philantropische afdeeling, aan welker hoofd Lord Asley zich bevindt. Zijne grondbeginselen zijn lijnregt strijdig met het Torismus; zoo veroordeelt hij de verbodswetten ten aanzien van den koophandel; hij beplet de zaak der Katholijken en dergenen, die niet tot de heerschende kerk behooren, hij vraagt de afscheiding van de kerk en den staat, al hetwelk de Torys doet sidderen. Evenwel wil hij het gezag der groote talenten herstellen, en hij vergeet, dat hij alzoo vreesverwekkende wapenen in zijns [illegible] vijand, den Minister Peel in handen geeft.

Tot hiertoe heeft het *jonge Engeland* niets veranderd in den gang van de behoudende partij. Maar het heeft voor aller oog hare zwakke zijden bloot gelegd, en dit zegt reeds veel. Hoewel nog geen bekend vaandel hebbende, maakt het vrij snelle vorderingen; zijne denkbeelden zijn vol edelmoedigheid, en het is genoeg, dat zij in eenige hoofden dringen, om de barbaarsche vooroordeelen te verzwakken, welke de meeste Torys nog tegen de Katholijken koesteren. Zoo het niet anders uitrigtte, dan den weg te openen tot de godsdienstige emancipatie van Ierland, dan had het zich reeds verdienstelijk jegens zijn land gemaakt.

In de Tory-partij grondbeginselen van regtvaardigheid en menschlievende gevoelens voort te planten, zoodanig moet de taak van het *jonge Engeland* zijn. Om eenen dadelijken invloed op het parlementaire gedrag van het Kabinet uit te oefenen, daaraan moet het voor het tegenwoordige niet denken. Nog veel minder moet het er aan denken, hetzelve omver te werpen; wat het ook doe, het zal er niet zoo spoedig toe geraken, om den invloed van Sir Peel te vernietigen. Zijne magt is al te wel gevestigd, dan dat het mogelijk zou zijn, die thans te braveren. Zijn gezag is geenszins verzwakt door de hevige slagen, [illegible] hem dezer dagen toegebragt. Meer dan ooit geeft Peel aan de behoudende partij zijne bevelen. Hij is de eenige man, die kracht genoeg heeft om grondbeginselen aan de Torys te geven en het toomeloos ongeduld der hervormers te bedwingen. Men bedenke, dat zijn overwigt aan de maniën van het *jonge* gestacht misnaagt, en dat zij die tegen hem ijveren, hem dank moeten, maar zij zouden hem niet weten te vervangen, dat is het geheim van den Lord-Tresorier en van de menigmaalen door den Heer Israëli en de zijnen in het werk gesteld.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 September.

Uit authentieke bewijsstukken blijkt, dat sedert October 1839 tot 1 Julij 1844 drie pakketbooten uit de verschillende havens van Algerie naar Frankrijk 7,917 zieken hebben vervoerd, van welke er slechts 19 gedurende den overtogt zijn bezweken.

Het dagblad *la Presse* bevat het volgende artikel:

De Heer Lobard, van Brussel, die zich veel met pyrotechnie (*vuurkunst*) en oorlogstuig heeft bezig gehouden, deelt ons het geheim mede, waarvoor Kapitein Warner aan het Engelsche gouvernement 300,000 *f* vraagt en geen hetzelve der Fransche regering ten geschenke. Al de door de dagbladen en gewone beschrijvingen zeer fantastisch of valsch, met opzigt tot de middelen, welke Kapitein Warner in het werk stelt om schepen in de lucht te doen springen. Hij bedient zich van niets anders dan van eene congreevische vuurpijl, die volgender wijze is [illegible].

De top dezer vuurpijl bestaat in een sterken ijzeren hollen kegel, waarin een Ned. ℔ donderkwik (*fulminate de mercure*), op welken de gewone vuurpijl-lading rust; de pijl zelve is twee malen zoo lang als eene gewone oorlogsvuurpijl. Zij werpt haar projectiel met eene geleidende buis uit de geschutpoort van een schip, langs het waterlijk uit, derwijze, dat het projectiel, langs het water glijdende, dat een gedeelte van deszelfs zwaarte draagt, de flanken van het vijandelijk schip gaat doordringen, alwaar het projectiel uitbarst als het vuur het donderkwik bereikt, en dus in den flank van het schip een vervaarlijk groot gat schiet, met dat gevolg, dat het schip oogenblikkelijk [illegible] zinkt. Deze vuurpijl draagt eigenlijk niet verder dan 3 of 4 mijlen, maar Kapitein Warner gelooft haar, uit een kanon geschoten, de verte van 6 mijlen te zullen kunnen geven. Hij zegt ook niet, dat hij op dien afstand met het eerste schot het doel zal bereiken, maar hij zal het schot herhalen, tot het schip zinkt.

Het is goed, dat alle natiën te gelijk een middel leeren kennen, hetwelk, zoo het in de hand van een enkele bleef, zoo gevaarlijk voor zijn. Na deze omvuldige beschrijving [illegible] het te verwaarloozen.

— In den *Courrier de Lyon* leest men:

Men meldt ons van eene onzer middensteden: De Advokaat Berryer is thans hier, om eene zeer gewigtige en tevens zeer zonderlinge zaak te be-

pleiten. Het betreft namelijk een zeer rijk persoon, die zich bij zijne vrouw vervoegde, en daar de Fransche wet slechts scheiding van tafel en bed verleent, het denkbeeld opvatte om naar Zwitserland te gaan en zich er te doen naturaliseren. De scheiding nu is volgens de Zwitsersche wetten geoorloofd.

Hij, eenmaal genaturaliseerd zijnde, sprak tot zich zelven: De vrouw volgt den staat van haren echtgenoot; ik ben Zwitser, mijne vrouw is eene Zwitsersche, zij is dus onderworpen aan de wetten van het land, ik kan dus mijne scheiding erlangen.

Zoo gezegd, zoo gedaan; na de scheiding trouwt deze man weder in eene stad nabij die waarin zijne eerste vrouw leefde. Een groot schandaal, aanklagt wegens bigamie, vervolging van het Openbaar Ministerie, eerst begonnen, toen opgehouden, het geval was zeer ingewikkeld. Onderwijl sterft de tweede vrouw, maar de man neemt eene derde, en hij bezwijkt zelf onder de banden van dat laatste huwelijk. Ziedaar, nu komen de kinderen der drie vrouwen en betwisten elkander de erfenis, de eersten willen alles, de anderen willen met hen deelen.

Van daar ontstaat de vraag om te weten of de naturalisatie van den man in regten die van zijne vrouw medebrengt, zoodat zij de hoedanigheid van Fransche vrouw verliest, zoo het aan haren heer en meester behaagt Turk of Moor te worden.

BELGIE.

BRUSSEL, 4 September.

Tusschen onzen Minister van Buitenlandsche Zaken en den Pruissischen Gezant is den 1sten een handelstractaat geteekend. De scheepsregten en die der regtstreeks aangebragte ladingen uit de havens der beide Rijken worden bij dit tractaat gelijk gesteld, zoo als ook de havens van de Elve, de Wezer, de Ems en de Maas, met die van het Tolverbond gelijk gesteld worden, doch alleen voor de voortbrengselen van de Verbondslanden. Verder wordt in de Tolverbonds-Staten, welke de meeste Tolvs nog tegen de Kaapvaarders opbrengen, het vrije Vlaggen-Regt, dan den weg te openen tot de voor het vrijgevig stelsel voor den doorvoer in België behouden en voor den doorvoer in het Tolverbond worden belangrijke wijzigingen toegezegd. Het Tolverbond vermindert de regten op het Belgisch ijzer met 50 pC. en die van de wol bij den uitvoer met de helft, terwijl België de teruggave van den Scheldetol herstelt, als ook de wet van Junij betreffende Luxemburg, de bevoordeeling van de Duitsche wijnen en zijden stoffen, en daarenboven het besluit wegens den uitvoer van de ijkenschors intrekt. De belangrijkste opoffering is die, waarbij België afziet van het voordeel der differentiale regten.

— De Danseres Taglioni is alhier voor de maand September geëngageerd voor 3,200 fr. elke voorstelling.

STADSBERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad LEYDEN brengen mits deze ter kennis van den belanghebbenden, dat bij Hun Ed. Achtb. van den Heer Controleur der Directe Belastingen is ontvangen het Derde gedeelte van het Primitieve Kohier der Patenten, en het Aanvullings-Kohier van het Personele Belasting-dienst 1844 en 1845, welke op den 23sten en 27sten Augustus jl. zijn executoir verklaard, en dat dezelven aan den Heer Ontvanger zijn verzonden.

Leyden den 5den September 1844.

DU RIEU,

Uit aanmerking der uitgeloofden uit de verschillende bavens van Algerie naar Frankrijk 1,317 zeelieden verzonden, van welke er slechts 18 gedurende den 1ster ordonnantie van dezelve,

V. PUTTKAMMER.

's GRAVENHAGE, 3 September. Door den Breeden Kerkraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier, is heden het volgend negental van Predikanten gekozen: DD. T. Jas, te 's Hertogenbosch, J. E. de Vogt, te Nijmegen, E. van Haarten, te Goes, J. Derkhout, te Leyden, H. L. Oort, te Hoorn, D. Bijzel, te Dordrecht, F. H. C. van Iterson, te Arnhem, J. C. van Marken, te Dordrecht, en J. P. Hasebroek, te Breda; met het lot tegen D. W. Molt, aan de Vuursche, en daarna verstond de drietal: DD. H. L. Oort, F. Jas en L. van Haarten.

193ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

13de Lust, No. 22798 een prijs van *f* 1,000.
14de " No. 4602 een prijs van *f* 1,000.
15de " No. 14969 een prijs van *f* 1,000.
16de " No. 3291 en No. 20489 ieder een prijs van *f* 1,000. No. 10217 eene premie van *f* 1,250.

ADVERTENTIEN.

Heden verloste ons den ZOON, J. G. LOS, geliefde Echtgenoot van

LEYDEN, H. SCHERMAN,
1 September 1844. *Med. Chir. Doctor.*

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed na eene langdurige kwijning, voorzien met de gewijde middelen onzer H. Kerk, in den ouderdom van ruim 70 jaren, onze hartelijk geliefde Vader en Behuwd-Vader BARTHOLOMEUS VAN DEN BERGH.

LEYDEN, W. J. HEEREN,
3 September 1844. D. C. HEEREN,
GEB. VAN DEN BERGH.

Heden overleed aan eene uitteerende ziekte mijne hartelijk geliefde Echtgenoot SOPHIA ELISABETH WAALDOER, mij nalatende zes kinderen, waarvan de meeste te jong zijn hun groot verlies te beseffen.

LEYDEN, 3 September 1844. J. M. SECREVE.

De Ondergeteekende betuigt bij deze zijnen welmeenenden dank voor de bewijzen van belangstelling, ontvangen bij de bevalling en het herstel zijner Echtgenoote.

LEYDEN, 5 September 1844. N. H. DE GRAAF.

Gevoelig voor de blijken van deelneming, zoo gedurende de ziekte als bij het overlijden van mijn geliefden Echtgenoot A. FELIX mij betoond, betuig ik door deze, aan alle mijne vrienden den welmeenendsten dank.

LEYDEN, M. L. NOORDZIEK,
5 September 1844. Wed. A. FELIX.

De Ondergeteekende betuigt bij deze, ook namens hare Kinderen, hiere dank voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, bij het afsterven van haren Echtgenoot, den Wel Edelen Heer S. A. MEERBURG, betoond.

H. G. DE BAU,
de verschillende vollastmannen bewerken.

LEYDEN, 5 September 1844. S. A. MEERBURG.

OPVERREEND VERZOEK.

Volgens een beslote van den 10den dezer maand heeft Z. M. de Koning Ons Hollerbaken een Groot-Hertogdom uitgesproken door het Hof van Assisen van het Groot-Hertogdom, gehouden de maand Februarij 1835, tegen onderscheiden personen, die, openbare samkomsten in de Koffijhuizen Het Zwijnshoofd te Leyden gedurig door een bekwaam Balletmeester, waarop de nieuwste Muzijk van STRAUSS door een voornaam Orchest zal worden uitgevoerd. Entrée: *een Heer met eene of meerdere Dames f 1,50, en voor een Heer f 0.75*, waarvoor een Heer en eene Dame een Flesch, en een Heer een halve Flesch Wijn in vertering zal ontvangen.

LOZDEN, 30 Augustus.

De Times verneemt dat de Koning van Frankrijk voor dit jaar van zijn reisplan naar Engeland zoude afzien. De Globe verhaalt betreffende Brussel, dat de Groote Hertog van Baden aldaar onlangs een bezoek gebragt heeft aan den Koning der Belgen, en dat de beide Vorsten eene lange samenspraak hebben gehouden.

VERKOOPING

in de Stads-Bank van Leening te Leyden, op Dingsdag den 10 September 1844, des voormiddags ten tien ure, van VERSTANE PANDEN, zijnde Juwelen, Goud, Zilver en Horologien, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, belend in de maand Mei 1843.

Zijnde dagen voor den Verkoopdag, des voormiddags van tien tot des namiddags ten twee ure, voor een iedereen zigtbaar, alle uit voorige Verkoopingen overgebleven Goederen, die bekomen zijn voor de Leening, die klein sodte gevorderd, die bekomen zijn voor de Leening, die klein sodte gevorderd, die bekomen zijn voor de Leening, die klein sodte gevorderd